

До:
Агенција за електронски комуникации
Кеј Димитар Влахов број 21,
1000 Скопје

05.05.2016

Предмет: Доставување на коментари по Јавна расправа по предлог на Правилник за содржината и информациите што треба да бидат објавени во референтната понуда за пристап до јавни мобилни комуникациски мрежи и услуги

Почитувани,

Агенцијата за електронски комуникации (понатаму: Агенција) на ден 05.04.2016 година, објави Јавна расправа по предлог на Правилник за содржината и информациите што треба да бидат објавени во референтната понуда за пристап до јавни мобилни комуникациски мрежи и услуги (понатаму: Правилник).

ОНЕ.ВИП ДОО Скопје (понатаму: оне.Вип) во прилог ги доставува своите коментари, предлог измени и/или дополнувања, со соодветна аргументација на причините односно внесени коментари и образложенија за секоја предложена измена/дополнување.

оне.Вип стои на располагање за дополнителни информации и дискусии по доставените предлози.

Коментари по предлог на Правилник за содржината и информациите што треба да бидат објавени во референтната понуда за пристап до јавни мобилни комуникациски мрежи и услуги

Број на член	ПРЕДЛОГ забелешка, измена и/или дополнување	Коментар/Прашање/Образложение
3	<p>Целосен МВМО е независен од операторот од кого ја добива големопродажната услуга за пристап за сите мрежни елементи освен за радиопристапната мрежа. Овој оператор <u>има обезбедува</u>:</p> <ul style="list-style-type: none">- <u>Свои</u> интерконекциски линкови и ја обезбедува големопродажната услуга за завршување на повик во сопствената мрежа со склучување на договори за интерконекција;- <u>Сопствена</u> мобилна основна мрежа (Core Network);	<p>Образложение:</p> <p>оне.Вип смета дека е неопходно допрецизирање во членот во кој се опишува Целосен МВМО имајќи во предвид дека покрај “свои” Целосниот МВМО може да има и изнајмени елементи кои се под негово управување, а во зависност од степенот на инволвираност на Целосниот МВМО во вредносниот синџир за одредени елементи. Посочуваме дека, истото како можност е утврдено и во описот на Обврската П.1.а) од Решението на Комисијата бр.08-1 од 08.07.2015 година.</p>

Formatted: Font: 11 pt

Formatted: Font: 11 pt

Formatted: Font: 11 pt

Formatted: Font: 11 pt

Formatted: Font: 11 pt, Not Italic, Font color: Auto

Formatted: Font: 11 pt

Formatted: Font: 11 pt

Formatted: Font: 11 pt, Not Italic, Font color: Auto

	<ul style="list-style-type: none"> - Сопствена платформа за услуги со додадена вредност; - Броеви и серии на броеви врз основа на решение издадено од Агенцијата за електронски комуникации и обезбедува преносливост на броеви; - СИМ картички со свои IMSI/MNC и може да склучува договори за меѓународен роаминг; - Сопствен билинг систем и платформи за провизионирање на услуги; - <u>Гаранција кон операторот за прифаќање обврска на минимална набавка на волумен за услуги во одреден период.</u> <p><u>Сите погоре наведени елементи може да се во сопственост на операторот или да се изнајмени од друг оператор.</u></p>	<p>Од таа причина, за цели на појаснување ги предлагаме измените во овој член.</p> <p>Дополнително, one.Вип смета дека е потребно да се направи соодветна дистинкција во однос на волуменот на услуги на кои заинтересираните МВМО се подготвени да се обврзат, со цел да се зголеми степенот на сериозност во соработката од деловен аспект.</p>
<p>Одговор од АЕК</p>	<p>Коментарот не се прифаќа.</p> <p>Во согласност со европската практика дефиницијата за целосен МВМО подразбира сопственост на наведените точки во дефиницијата. АЕК се согласува дека МВМО може да ги изнајмува погоре наведените елементи од друг оператор, но тогаш е во согласност со дефиницијата во член 4 или член 5 од овој правилник. Во прилог 1 е даден приказ на инволвираноста на операторот и операторот корисник според која се изведени дефинициите за МВМО во овој правилник. Се разбира операторите можат да имаат посебен сопствен бренд, кој не поседува сопствен билинг систем, преку кого ќе нудат услуги до крајни корисници, но таквата ситуација не е опфатена со овој правилник и не е предмет на регулација. Гаранцијата кон операторот за прифаќање обврска на минимална набавка на волумен за услуги во одреден период може да претставува значителна бариера за влез на нов оператор. Заради планирање на мрежата на мобилниот мрежен оператор може да станува збор за предвидување на волумен на сообраќај кој во никој случај не треба да биде обврзувачки и не смее да предизвикува правни последици.</p>	
<p>4, алинеја 1, 7 и 8</p>	<p>МВМО-препродавач:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Нема одобрение за користење на радио фреквенции <u>за мобилна служба</u> ни своја основна мрежа за да 	<p>Образложение:</p> <p>За цели на прецизирање, one.Вип ги предлага наведените дополнувања.</p>

Formatted: Font: 11 pt

Formatted: Font: 11 pt, Not Italic, Font color: Auto

Formatted: Font: 11 pt

Formatted: Font: 11 pt, Not Bold

Formatted: Font: 11 pt, Not Italic, Font color: Auto

	<p>овозвозможи започнување и завршување на повик за своите претплатници;</p> <ul style="list-style-type: none"> - Обезбедувањето на услугите на јавни мобилни комуникациски мрежи го врши со пристап до радио и основната мрежа на мобилниот мрежен оператор; - Не е вертикално интегриран и не обезбедува големопродажни услуги за сопствени потреби, туку за активности на малопродажно ниво закупува услуги од некој оператор-понудувач на големопродажно ниво; - Не може да склучува договори за интерконекција со други оператори; - Нема свои СИМ картички со свои IMSI/MNC и не може да склучува договори за меѓународен роаминг туку ваквиот тип на услуги операторот-корисник ги обезбедува преку договорите за меѓународен роаминг на операторот; - Нема броеви и серии на броеви врз основа на решение издадено од Агенцијата за електронски комуникации и не обезбедува преносливост на броеви; - Може да нуди сопствени услуги и да се рекламира под свој бренд, но таквите услуги не можат да се разликуваат од услугите на мобилниот мрежен оператор кој што му обезбедил пристап до неговата мобилна мрежа; - <u>Има сопствен билинг систем самостојно одржува односи со корисници вклучувајќи и испорака на сметки и наплата за обезбедените услуги.</u> 	
<p>Одговор од АЕК</p>	<p>Делумно се усвојува.</p> <p>Првата алинеа ќе се измени и ќе гласи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Нема одобрение за користење на радио фреквенции за копнена мобилна служба ни своја основна мрежа за да овозможи започнување и завршување на повик за своите претплатници; <p>Осмата алинеа ќе се измени и ќе гласи:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Има сопствен билинг систем и самостојно одржува односи со корисници вклучувајќи и испорака на сметки и наплата за обезбедените услуги. 	
<p>7</p>	<p>1) Референтната понуда треба да биде</p>	<p>Образложение:</p>

Formatted: Font: Futura Bk

	<p>доволно детална, со цел да обезбеди операторот-корисник што бара пристап да не плаќа за капацитетите, односно средствата што не се потребни за бараната услуга.</p> <p>2) Референтната понуда не треба да содржи одредби со кои го ограничуваат операторот-корисник да склучува договор за пристап до јавни мобилни комуникациски мрежи и услуги (во натамошниот текст договор за пристап) со други оператори.</p> <p><u>3) Операторот може да има засебни референтни понуди за обезбедување пристап на Целосен МВМО и на МВМО-препродавач.</u></p>	<p>Имајќи ги во предвид Обврските донесени со Решението на Комисијата бр.08-1 од 08.07.2015 година, како и фактот дека условите за референтните понуди за обезбедување пристап на Целосен МВМО и на МВМО-препродавач се практично неспоивни во една референтна понуда бидејќи опфаќаат различни деловни принципи, услуги и инволвираност на операторот-корисник, го предлагаме дополнувањето со уште еден став со кој би се појаснила можноста за постоење на две засебни понуди зависно од степенот на инволвираност на операторот.</p>
Одговор од АЕК	<p>Коментарот не се прифаќа. Согласно член 84 став 3 од ЗЕК операторот со значителна пазарна моќ е обврзан да достави референтна понуда за пристап. АЕК смета дека треба да има една референтна понуда која ги содржи сите елементи на пристап.</p>	
8, став 3	<p>Договорот за пристап треба да се склучи во рок не подолг од <u>45 90</u> дена од денот на приемот на барањето за пристап.</p>	<p>Образложение: Со оглед на тоа што постојат многу различни околности под кои може да се случи договор за МВМО, потребно е да се овозможи поголем временски простор за договор и разгледување на опциите.</p>
Одговор од АЕК	<p>Коментарот не се прифаќа, затоа што е во спротивност со член 73 став 4 од ЗЕК</p>	
9	<p><u>Операторот со пристап до јавна мобилна електронска комуникациска мрежа без оглед на технологијата треба на операторите-корисници да им ја-ги понуди најмалку следниве услуги: започнување на сите видови на повици, започнување на СМС/ММС и пристап до услуги за пренос на податоци, за резиденцијални и деловни, при пејд и пост-пејд претплатници со цел обезбедување на услуги на мобилен виртуелен мрежен оператор или за национален роаминг.</u></p>	<p>Образложение: Ставот на one.Vip е дека операторот кој обезбедува пристап до јавна мобилна електронска комуникациска мрежа единствено се јавува во улога на давател на пристап на МВМО, при што не е инволвиран во одлуката за тоа за какви цели ќе се користат големопродажните услуги, односно на МВМО останува да ја креира својата малопродажна понуда и одлучи дали овие услуги ќе ги обезбедува на резиденцијални или деловни претплатници со при-пејд и пост-пејд начин на плаќање за користењето на малопродажните услуги. Во оваа насока е и забелешката дека операторот на МВМО не треба да му ги обезбеди сите видови на повици, туку само големопродажна услуга за започнување на повици која МВМО може да ја искористи за обезбедување на различни видови на повици на малопродажно ниво (пр. национални,</p>

Formatted: Font: 11 pt

Formatted: Font: 11 pt

Formatted: Font: 11 pt

Formatted: Font: 11 pt

Formatted: Font: 11 pt

		меѓународни, итн.).
Одговор од АЕК	Коментарот се прифаќа. Членот 9 се менува и гласи: Операторот со пристап до јавна мобилна електронска комуникациска мрежа без оглед на технологијата треба на операторите-корисници да им ги понуди најмалку следниве услуги: започнување на повици, започнување на СМС/ММС и пристап до услуги за пренос на податоци со цел обезбедување на услуги на мобилен виртуелен мрежен оператор или за национален роаминг.	
10, став 1	Операторот обезбедува пристап во сите точки за пристап, до степен до кој барањата се разумни. Одбивањето на пристапот од страна на Операторот треба да биде детално образложено и доставено во писмена форма, до операторот-корисник <u>и до Агенцијата за електронски комуникации.</u>	Образложение: Доколку страната на која и е одбиен пристапот не е задоволна може да се обрати до АЕК за заштита на своите права и притоа би го доставила одговорот со кој е одбиено барањето.
Одговор од АЕК	Коментарот се прифаќа.	
10, став 2	Секое ограничување во врска со пристапот јасно се наведува во референтна понуда, како и временска проценка/датум кога тоа ограничување ќе биде отстрането.	Образложение: Оне.Вип смета дека овој став треба да се допрецизира на што конкретно се однесува. Начинот на кој е наведено е премногу општ и по соодветна дискусија може да се адаптира соодветно да одговара на потребите.
Одговор од АЕК	Коментарот се прифаќа. Членот 10 став 2 се менува и гласи: Доколку постојат идентификувани ограничување во врска со пристапот, тогаш јасно се наведуваат во референтна понуда, како и временска проценка/датум кога тоа ограничување ќе биде отстрането.	
11, став 1	Операторот во референтната понуда треба да обезбеди детални информации за параметрите за квалитет на услугите понудени на операторот-корисник <u>во домен на детали кој ќе овозможи МВМО да ги декларира параметрите за квалитет во односите со своите претплатници.</u>	Образложение: За цели на појаснување, го предлагаме наведеното дополнување.
Одговор од АЕК	Коментарот не се прифаќа. Овој член се однесува за параметрите за квалитет на големопродажните услуги кои ги обезбедува операторот.	
13, став 2	Релевантните стандарди се применуваат според следниот редослед: - национални стандарди; - стандарди на ETSI (Европски институт за стандардизација во	Образложение: Оне.Вип предлага дека не е потребно да се навлегува во деталите за стандардизација согласно овој член.

	<p>телекомуникациите)</p> <ul style="list-style-type: none"> - препораки на ITU-T; - препораки на IETF; - стандарди IEEE; - стандарди на 3GPP; - други стандарди. 	
Одговор од АЕК	Коментарот се прифаќа. Ставот 2 се брише.	
16, став 1	Операторот во референтната понуда објавува поединечни цени за сите елементи за пристап и услуги што се обезбедуваат со пристап, <u>како и цени за инсталација односно имплементација</u> , со цел да се овозможи операторот-корисник да не плаќа за елементи на мрежата или придружни средства, кои што не му се нужно потребни за вршење на неговите услуги.	Образложение: Покрај поединечните цени за сите елементи за пристап и услуги што се обезбедуваат со пристап one.Вип смета дека во референтната понуда потребно е да бидат утврдени и цени за инсталација односно имплементација на концептот на целосен МВМО односно МВМО-препродавач.
Одговор од АЕК	Коментарот не се прифаќа. АЕК смета дека одредбата во член 16 став 1 е доволно јасна и ги опфаќа сите релевантни услуги и е во согласност со член 84 став 4 од ЗЕК како и цените за инсталација односно имплементација.	
16, став 2	Цените за пристап и услуги што се обезбедуваат <u>со целосен МВМО</u> пристап, што ги нуди операторот, треба да бидат базирани на трошоци.	Образложение: За цели на појаснување, го предлагаме наведеното дополнување.
Одговор од АЕК	Коментарот не се прифаќа. Целта на АЕК е цените за пристап и услуги за сите видови на МВМО дефинирани во членовите 3 и 5 да бидат базирани на трошоци, при што ќе биде користена LRIC методологија, додека за МВМО-препродавач дефиниран во член 4 ќе се користи формулата дефинирана во член 17 став 1 од овој правилник.	
16, став 3	На барање на операторот-корисник, операторот треба да му овозможи еднократните надоместоци за реализација на пристапот, <u>зголемени со актуелна законска затезна камата</u> да бидат платени на 36 еднакви месечни рати, доколку договорот за пристап е склучен за период за и над три години.	Образложение: Оне.Вип смета дека периодот не соодветствува со наведеното во член 19. Имено, во член 19 е наведено дека договорот не може да биде пократок од 5 години.
Одговор од АЕК	Коментарот делумно се прифаќа. Начинот на наплата на актуелна законска затезна камата треба да биде во согласност со позитивните законски норми за таа материја. Ставот 3 се менува и гласи: На барање на операторот-корисник, операторот треба да му овозможи еднократните надоместоци за реализација на пристапот да бидат	

Formatted: Font: Futura Bk, Macedonian (FYROM)

Formatted: Font: (Default) Futura Bk, 11

	<p>платени на 36 еднакви месечни рати, зголемени за соодветна камата според позитивните законски норми за таа материја.</p>	
<p>17, став 1</p>	<p>(1) Цените за препродажба на услугите што се обезбедуваат со пристап кои ќе ги користи операторот-корисник од член 4 од овој правилник, ќе бидат определени врз основа на следната формула:</p> $C_w C_p = Cr(1 - CP_1)$ <p>каде што:</p> <p>$C_w - C_p$ е големопродажна цена за препродажба наменета за операторот-корисник понудена од операторот за конкретната <u>услуга</u> важечка <u>пост-пејд тарифа на операторот која вклучува месечни малопродажни цени и малопродажни цени за сообраќај (национални и меѓународни говорни услуги, СМС, и податочни услуги);</u></p> <p>Cr е малопродажна цена на адекватната <u>важечките тарифи — услугата кои</u> што ја ги обезбедува операторот на пазарот за своите претплатници (<u>вклучува месечни малопродажни цени и малопродажни цени за сообраќај (национални и меѓународни говорни услуги, СМС, и податочни услуги);</u>);</p> <p>CP_1 е контролен процент, кој не треба да биде помал од <u>3515%</u> и повисок од <u>20%</u>.</p> <p><u>Цените за препродажба на услугите што се обезбедуваат со пристап кои ќе ги користи операторот-корисник од член 4 од овој правилник, во случај на при-пејд тарифи, се поврзани со износите за надополнување надополнети од страна на претплатниците на Операторот-корисник. Операторот-корисник ќе добие дел од износите за надополнување на при-пејд сметка надополнети од страна на претплатниците на Операторот-корисник (модел на поделба на приходи (revenue share)), во согласност со следнава формула:</u></p> $S_s = RA \times CP_2$ <p>каде:</p> <p>S_s претставува дел на Операторот-корисник од приходот добиен од износите на надополнувања на при-пејд сметка надополнети од страна на</p>	<p>Образложение:</p> <p>Согласно утврденото во рамки на Обврските донесени со Решението на Комисијата бр.08-1 од 08.07.2015 година од една страна и имајќи го во предвид различниот принцип на наплата на при-пејд и постпејд услугите од друга страна, one.Вип смета дека е неопходно разграничување и во начинот на утврдување на цените за препродажба на услугите, така што засебно ќе се земе во предвид важечката пост-пејд тарифа и важечката при-пејд тарифа на операторот. Дополнително, сметаме дека е потребно да се потенцира дека во пресметката како основа се земаат во предвид важечките пост-пејд тарифи односно важечките при-пејд тарифи на операторот.</p> <p>Дополнително, сметаме дека наведениот контролен процент од 35% е неосновано висок! Ова од причини што препродажбата како принцип на деловна соработка и воопшто не треба да биде регулирана, освен во домен на основните начела за рамноправност и недискриминација. Со почитување на вредноста на инвестициите како и оперативниот ангажман на операторите во синцирот на вредности (кој вклучува значителни мрежни ресурси), овој процент, доколку се утврдува не смее да биде повисок од 20%.</p>

Formatted: Font: 8 pt

Formatted: Font: Futura Bk, 11 pt, Macedonian (FYROM)

Formatted: Font: 8 pt

Formatted: Font: Futura Bk

Formatted: Font: 8 pt

	<p><u>претплатниците на Операторот-корисник;</u> <u>РА претставува износот на надолнување на при-пејд сметка надолнет од страна на претплатниците на Операторот-корисник; и</u> <u>СР₂ претставува контролен процент на поделба на приходот, кој не може да биде помал од 15% и повисок од 20%.</u></p>	
Одговор од АЕК	<p>Коментарот не се прифаќа. Дефинираната формула ги опфаќа сите случаи за наплата и за при-пејд и за пост-пејд. Во овој момент на територијата на Европа постојат повеќе од 300 МВМО кои работат во повеќе земји. Тоа што на нашиот пазар и покрај интересот не успеа ни еден оператор да се појави и одржи е јасен показател дека на македонскиот пазар постојат потешкотии за влез на МВМО. Затоа сметаме дека предложениот процент ќе овозможи поволна маргина за работа на операторите корисници од која секако треба да се надоградува и скалата на инвестиции во зависност од инволвираноста на операторите корисници.</p>	
17, став 3	<p>На барање на операторот-корисник, Операторот треба да му овозможи еднократните надоместоци за реализација на пристап и препродажба на услуга <u>зголемени со актуелна законска затезна камата</u> да бидат платени на 24 еднакви месечни рати, доколку договорот е склучен за период за и над две години.</p>	<p>Образложение: Оне.Вип смета дека периодот не соодветствува со наведеното во член 19. Имено, во член 19 е наведено дека договорот не може да биде пократок од 5 години.</p>
Одговор од АЕК	<p>Коментарот делумно се прифаќа. Членот 17 ставот 3 се менува и гласи: На барање на операторот-корисник, операторот треба да му овозможи еднократните надоместоци за реализација на пристапот да бидат платени на 36 еднакви месечни рати, зголемени за соодветна камата според позитивните законски норми за таа материја.</p>	
19, став 1, точка г	<p>Договорот за пристап треба да е во согласност со референтната понуда одобрена од Агенцијата за електронски комуникации и Законот за електронските комуникации и треба да содржи најмалку одредби за:</p> <p>г) времетраење на договорот за пристап</p>	<p>Образложение: Времетраењето на Договорот е предмет на договорен однос помеѓу операторот и МВМО и од тука утврдувањето на конкретен рок е несоодветно и може да биде ограничувачки фактор за можната деловна соработка.</p>

Formatted: Font: 8 pt

	кое не може да биде пократко од пет години;	
Одговор од АЕК	Коментарот не се прифаќа. На операторот корисник му е потребна предвидливост за да може да отпочне со работа на нов пазар за електронски комуникациски услуги.	
19, став 2	Договорот за пристап меѓу Оператор и оператор-корисник се доставува од страна на Операторот до Агенцијата во рок од 15 дена од денот на неговото потпишување во печатена и електронска форма.	Образложение: За цели на појаснување, го предлагаме наведеното дополнување.
Одговор од АЕК	Коментарот се прифаќа.	

Прилог 1

Елементи кои ги обезбедува МВМО во зависност од степенот на инволвираност

	← Мрежна инфраструктура		← Содржини и апликации	← Оперативно ниво			← Продажба и маркетинг →	
	Радио мрежа	Основна мрежа	Платформа за услуги и услуги со додадена вредност	Сопствени сим картички	Билинг	Поддршка на корисници	Продажба и дистрибуција	Понуда до корисници
Сопствен бренд на ММО						може	да	да
МВМО-препродавач					да	да	да	да
Комбинација			може	може	да	да	да	да
Целосен МВМО		да	да	да	да	да	да	да